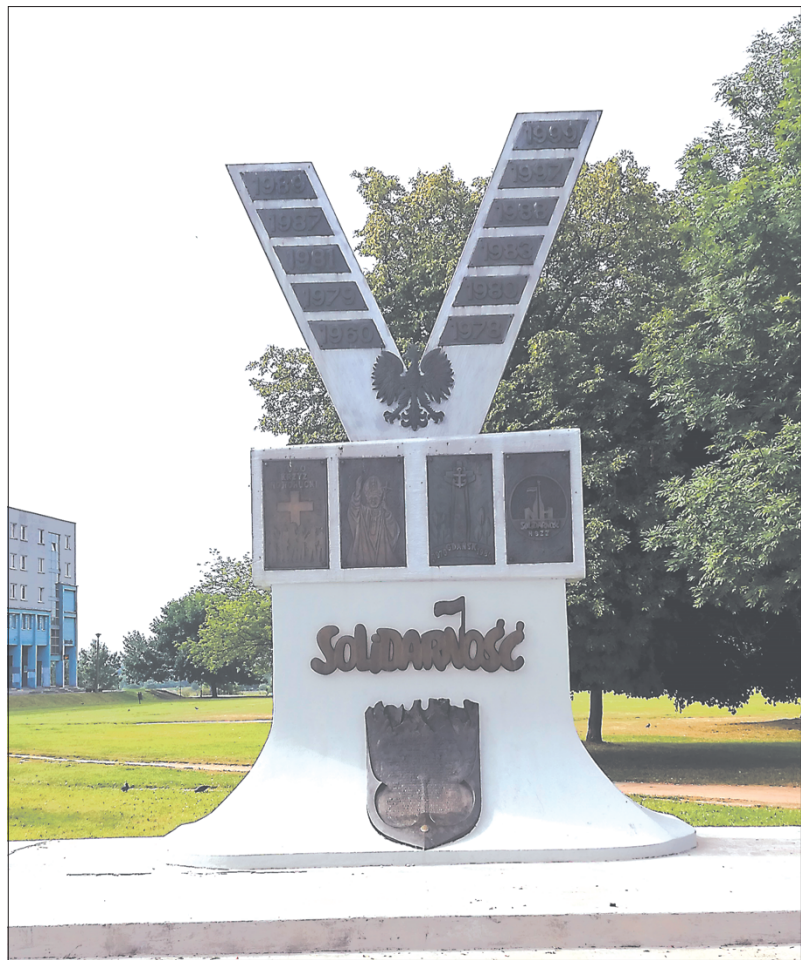

POMNIK „BĄDŹ WIERNY, IDŹ”

W tym roku obchodzimy 40. rocznicę powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” – ruchu, który doprowadził do zmian ustrojowych w naszym kraju i odzyskania przez Polskę niepodległości. Wśród wielu miejsc i symboli jakie w naszej dzielnicy odwołują się do Solidarności jest kojarzony przez nowohucian pomnik w kształcie litery V.

– Świadomi dziedzictwa jakie pozostawiła nam Solidarność pamiętamy o każdej rocznicy sierpniowego zrywu, który przyniósł nam wolną Polskę i miał ogromny wpływ na obecny kształt Europy. Dlatego tego dnia przedstawiciele Rady Dzielnic składają pod pomnikiem kwiaty. Warto przy okazji wspomnieć, że miejsce to znajduje się pod stałą opieką Rady – przypomina **Przewodniczący Rady Dzielnic XVIII Stanisław Moryc**.

Prosty w formie, niezwykle mocny w wymowie, symboliczny! Pomnik „Solidarności” stojący po południowej stronie Placu Centralnego, obok NCK, wrośł z naszą Dzielnicą. Choć dla młodszego pokolenia to symbol „zamierzchłej epoki” to historię jego powstania zna i pamięta wielu nowohucian. Oto jak opowiada o nim Józef Szuba, wiceprzewodniczący Rady i Zarządu Dzielnic XVIII:

Idea budowy pomnika „Solidarności” zrodziła się wśród członków pracowników Zgniatacza oraz NSZZ „Solidarność” Huty im. Tadeusza Sendzimira. Wybrano miejsce przed budynkami wydziału Zgniatacza, które było sercem „Solidarności”, bo właśnie tu, w sierpniu 1980 roku odbył się w hucie strajk, tu doszło do pierwszych zrywów robotniczych, wieców i wystąpień i tu ukrywała się czołówka przywódców strajkowych.

Jednym z pomysłów był duży blok skalny, a na nim umieszczony biały

gołąb, symbol pokoju. Kolejne spotkania ludzi zgromadzonych wokół budowy przyniosły rozwiązanie. Zwyciężyła koncepcja „budujemy pomnik w kształcie najprostszym, zrozumiałym dla wszystkich”. Do budowy mają być użyte odpady po produkcyjnej walcowni, m.in. kilkutonowy (ok. 12 ton) wlewek stalowy, który miał stanowić trzon pomnika oraz kilkutonowa taśma blachy, która miała się składać w kształt litery V, również pręt zbrojeniowy. Użycie właśnie tych materiałów wynikało z produkcji trzech wydziałów, które kiedyś stanowiły Zakład: Walcownia Drobna Drutu, Walcownia Taśm i Walcownia Zgniatacz. W projekt oraz wykonanie zaangażowało się bardzo wielu pracowników huty, kierownictw poszczególnych wydziałów i spółek pracujących na terenie huty, Związku Zawodowego „Solidarność” huty, ale głównie pracownicy Zgniatacza, którzy byli motorem napędowym budowy wykazując się przy tym wieloma cennymi pomysłami.

Pomnik składa się z trzech części: belki czyli betonowego cokołu, na którym umieszczono wlewek, który wcześniej był wymieniany chyba trzy razy żeby dopasować go do cokołu. Dostarczony został z H5 przez transport kolejowy HTS przychylny budowie pomnika. Na tzw. otwartym składzie wlewków Walcowni Zgniatacz pracownicy Wydziału wykonali pia-

skowanie wlewka. To była niezwykle trudna praca. Żeby zespolić te elementy (z uwagi na ciężar) potrzebny był projekt tzw. belki pod pomnikiem oraz ustawienia litery V. Projekt wykonali pracownicy Biura Technicznego Walcowni Gorącej. Zespolenie elementów taśmy oraz wykonanie i zamocowanie bolców we wlewie, które były następnie osadzone w odlanym betonowym cokole, odbyło się w Wydziale Mechanicznym HTS staraniem tamtejszego Związku „Solidarność”. W budowę pomnika zaangażowanych było bardzo wiele osób. Transport Samochodowy zawsze służył pomocą używając nieodpłatnie samochodów do przewożenia elementów oraz dźwigu do prac montażowych. W22 oświetliło miejsce wraz z iluminacją pomnika. Wydziały Huty, m.in. Gazowy, Wodny, Ochrony Środowiska brały udział w uzgodnieniach, które były potrzebne przy projekcie i budowie pomnika. KRH, Dyrekcja HTS, Spółki pracownicze jak: Metalodlew, Profil finansowały tablice wykonane na Odlewni Metali Kolorowych, gdzie wykonano napis „Solidarność”, wydział ten miał duży udział w pracach wykończeniowych przy pomniku. Prace brukowe wokół pomnika wykonali pracownicy Zgniatacza, a kostkę brukową ufundowała istniejąca spółka Stal-Biznes. Tokarze Wydziału Walcowni Gorącej ogrodzili pomnik ciekawym ogrodzeniem.

Pomnik odsłonięto w wigilię Święta Niepodległości, w dziewiętnastą rocznicę związku zawodowego „Solidarność”. Poświęcenia pomnika dokonał ksiądz kardynał Franciszek Macharski, który odczytał słowa błogosławieństwa od papieża Jana Pawła II.

Pomnik upamiętnia nie tylko wydarzenia w hucie lecz także kroki do wolności w latach 1956–1970 oraz pielgrzymek papieskich. Pomnik w swoim kształcie nawiązuje do liter V od słowa Victoria – zwycięstwo.”

W 2005 r. w związku ze zmianami zachodzącymi w HTS pomnik przeniesiono na Plac Centralny, gdzie został ponownie uroczystie odsłonięty.

Monument poświęcili metropolita gdański abp Tadeusz Gocłowski i metropolita krakowski abp Stanisław Dziwisz.

